

SAMOBORSKI LIST

Glasilo za lokalne interese.

God. X.

U Samoboru, 28. ožujka 1915.

Br. 13.

Izdaj svake nedjelje. "NETPLATA na pol godine za domaće K 340, za vanjske K 4 za inozemstvo K 5 — Vrednost papira 16 Kura

Uprava i redateljstvo nalazi se
TRG LEOPOLDA SALVATORA br. 3
(Nekara S. Šek.)

OKLASE prima uprava prema cijeniku. Za
članak, koji se vidi puni uvršćuju, daje se
zadarski popust. Rukopisi se ne vraćaju.

SLIKE SAMOBORSKIH JUNAKA.

Makso Schick.

Kako smo već opširno javili u Samoborskom Listu od 6 prosinca prodavac go-dine, pa je na južnom bojištu rezervni po-ručnik u 57. opečkoj pukovniji Makso Schick.

On bijaže vrlo obrazovan, simpatičan i srođan u društvu, a kao trgovac na visini svoga znanja i stručne spreme. Prizvuk je u Samoboru trgovinu g. V. Angera.

Tijelo pok. Maksa Schicka bilo je u Zvorniku pokopano dokle je prevezeno u Zagreb na „Miragoj“. Ostavija udovu i jedno dijete.

Samoborske šale (špajsei)*.

Vidavat je Žumberčan svoju kćer i obetao je svojemu budućemu zetu, da bu dei svojoj kćeri dobro; sto i dva krize. Kad su svatili dobiti s crkve, vidjeli mladostenje, da se vesi mladostenje, da se vesija od negrege tihu obične stvari, i to: na kolik čini stoji, a on koliko odsada privlače ovu šalu.

Pripremio je Krajnec, kak se je s Vladičom takođe. Vrši: „Bođ zato te prav ljevo rukom, jer nem nema lijeve ruke, a on pa vidi vodič, vodič! On je kak se rečeš morat učiniti domaću, a meni se pak takođe gospodar v prednji praviti.“

Kad je pak Krajnec, vodač, mališat, poslove se životinjama, da ga dojde spovjetati da bi bio spovjetati željiti pop. Šibenski, željio ovdje ići, koji je ga se negrege privremeno ne željio dati; ali da optuži, da bu i meni neg spovjetati. Tako mu odgovorio: „Vidim, meni životinju, mališat (tako) pišut negi pa diktirati.“

Šalat je pak Krajnec pri pozivu Života Života, Krajnec je mi došao domaći, tako

Aprovizacija trgovista Samobora.

Vrijeme odmiče, živečna sredstva sve većma poskupljaju, a zasnovana i tako željkovana aprovizacija trg Samobora još uvek nije osivedena svetu — —

Koji je tomu uzrok?

Trg. načelnik odgovara, da nema dovoljno sredstava, jer supskripcija udijeta ne zadovoljava. Otuda i ovo čekanje.

Supskribirano je u svem oko 9000 K. Priznajmo, to nije ni polovina od zamoliojene glavnice s kojom se htjelo urediti aprovizaciju.

Razloga da nije došlo do većeg uspjeha ima više, a mi ih ne marimo ovaj put pretresati. Svakako jedan prigovor, koji se općeno čuje a to je da se s pitanjem aprovizacije vrlo kasno počelo, ne može da se oprovrgne. U „Samoborskom Listu“ već smo u sjećaju, daše prično ranije upozorili g. načelnika, da se grad Zagreb opskrbljuje brašnom, nabavivši 90 vagona. Stola da nije načelnik već tada stvar uzeo u ruke, jer je nađe uvjerenje, da ju je on kadar kao rijetko iko uspiješno izvesti kao trgovac po zvanju, koji poznava vrela i način dobave.

All ostavimo se sada onoga, što je prošlo i izmaklo, a osvrnimo na ono što je u okviru sadašnje mogućnosti.

Sa 9—10.000 K, što je predviđeno ne može se zaista zamisliti aprovizaci i jed-

ga je i gospodar imar rad i biti mu je dobar. All došlo je vreme, da je Kranjc nakanil otpustovati date, pak je oponedal sluktu svojemu dobroručnu gaudi. I dođe dan restanika. Onda je dat specijal dva bijele kruha i to: jedan beloga i drugi crnega. Kad je sloga otkazao, da je gospodar ove dva bijele kruha i rekao mu je: „Evo ti, dobar blago, dva bijela kruha na put, da ne budeš gledan, pak potrebi crnoga prije, a bijeli će biti legiji nositi i dolje će biti dobar.“ Sloga zemalj kruh, lepo zelali i pređe. All nemu to si bilo prav, da bi predi pojel crni kruh; on bi biti rađi prvo pojel beloga, i zato po-počne šindirati, kak bi to napravil, da bi prvo dođe rad ne beloga. I dođe da jedne sluge, po kojih se ve dva spuštate. I odmah, da bi specijal obodva bijelog sa-ugasi pod nog, pak koji bi prvo dođe u jarek, tega bi predi pojel. Da si je mališ, da bude beli, taj je bi legil, predi dođe u jarek; ali se je prevrati. Kad su bijeli Šindir, i. j. Šindir se, potom Kranjc mališat a Šindir i gospodar: „Ja durti te Šindir!“ misli li je, da Šindir Šindir Šindir neg Šindir. All Šindir je mi Šindir, pak je Šindir otkazao. Mališat vidi Šindir Šindir u jedno mališ, da one je bila vlastna na Šindir. Kad je to

noga mjesto u onom opsegu, kako je to prvo bitno bilo zamišljeno. S tom glavnicom nije moći pristupiti nabavi najrazličitijih artikala, s kojima se trgovine bave i do kojih i trgovci danas slabo ili skupo dolaze.

No ako ne možemo ždrala doći u oblicima, barem da je vrabac pod kapom! Učinimo što možemo, da se pomogne srođinji, da joj se namakne jeftinije kruh svagdanji. A kasniti se ne smije, jer povišice cijena ne čekaju.

Evo sa 9000 K moglo bi se nabaviti ono, što je danas najnužnije našem dovjeku: kukuruza i krumpir. I jedno i drugo mnogo se traži, a poskupljuje danomice. Za gornju svetu može se danas nabaviti 2 vagona kuruze te 2 vagona krumpira. Jedan dan u tjednu ili najviše dva odrede se za prodaju. Ne treba istom istaći, da će se ova roba u par dana polpuno razgrabitati. Onda je opet tu 9000 K, za koje se mogu ponovo nabaviti jednak količine kuruze i krumpira. Daljnji razvoj aprovizacije pokazat će, da li se ne bi moglo pomiljati i na proširenje, da se drži kruhne na zatili recimo kruhno brašno. Općastvu bi svim tim bilo i te koliko pomoženo, gdje se znade, kakva je jagma za krumpirom, kad koji Slovenac padne s njim na trg, jer mnogi prodavače već putem odterete čekajući ih na raskršćima cesta.

Zemaljsko gospodarsko povjerenstvo u prvom će redu općinama iti na ruku kod njihove skrbi za aprovizaciju žiteljstva. Općini će dokle biti olakšan posao u ovom

Kranjc spazil noćne arditio kritici telemu: „Ja figu ga buš zdej preteku, ki si je reklec silek!“ I na koncu je ipak moral jesti predi crni kruh.

Dobel je ob Novem letu na Krajnskom župnik s križicem k jedni hili. Kad je doval respeko kuševat, jem fant ni štel kušnut respeko. Pitai ga je župnik: „Buš kušnut Boga? — Fant: „Bi me vju.“ Župnik: „Bi kušnili dekje? — Fant (brže se ogleda po hili): „Kje pa je?“

Devila je negda lesica na Gradilištu pri Blažani Šivad. To se nim ni baš dopalo pak su makanili, da je buš Šiva vlovili. I stihel Škopeli su jednu jamu, pokrili su ju zadržala takim kitnjem vujuju su deli vodu i jednega lepega dana nališ se lesica u jami. Veselju se bilo kraja u konca; ali kaj bušu sada i ne dešati? Zebralio se celo selo na krop, pak se dokončali, da ju buš Šiva odrli. Obesili su ju Šiva sa noge i veselio ju poseti gulići. Što je se dobro; no kad su došli do gupca počne lesica drebati: „Pomalo — pomalo!“

presvetu pa načelniku Trgovštka preporučujemo ove prijedloge. Ako se dušta hoće pomoći općinstvu, ne smije se hasniti, već pristupiti k ovom patriotskom poslu bez odviuke.

Dr. Josip Lang.

Kako na drugom mjestu izvještavamo, imenovan je pomoćnim biskupom nadbiskupije zagrebačke dr. Josip Lang. Novoimenovani biskup stari je znanac našega trgovštka, u kojem je on — osobito u prijašnje doba, dok ga nije toliko služba vezala — i višeput po dulje vrijeme znao boraviti.

On je brat mjesnog ravnajućeg učitelja gosp. Milana Langa. Sa svoga nade sve uzornog svećeničkog života te bisige čudi i plemenita srca optčeno je i kod nas štovan i omiljeno.

Naš list ubraja presv. gosp. Langa među svoje posebno prednostne prijatelje i čitatelje od svoga osnutka pa smatramo danas posebnom svojom dužnosti, da novom biskupu izrečemo naše iskrene i najdražnije čestitke prigodom njegovog imenovanja. Neka mu Višnji podijeli puno snage i zdravlja, da može u svom novom visokom zvanju crkvenog dostojaanstvenika dugi još niz godina djelovati na probit Crkve i Domovine.

Dr. Josip Lang rodio se 25. siječnja 1857. u Lepušćima u Hrvatskoj. Filozofske i teološke nauke svršio je na gregorijanskem sveučilištu u Rimu, gdje je promoviran na čest doktora filozofije. Nakon jednogodišnje dušobrižničke službe u Zlataru premješten je u Zagreb centralnom zavodu kongregacije milosrdnih sestara, gdje je više no 16 godina djelovao kao spiritual u samostanskoj bolnici i crkvi, te kao profesor na samostanskim školama. Osim toga djelovao je dr. Josip Lang i na književnom polju, te je suradivao kod listova „Hrvatski učitelj“, „Krčanska škola“ i „Katolički list“. Od njega potječe i hrvatski prijevod života sv. Alojzija Gonzage.

Godine 1908. imenovan je Previšnjim rješenjem od 28. ožujka kanonikom-magistrum zagrebačkoga kaptola, a malo iza toga postavio ga je tadašnji nadbiskup dr. Juraj Posilović rektorom nadbiskupskog seminarja. Njegovo Veličanstvo podijelilo mu čest arhidjakona varalidinskog. a Sv. Oče ga je odlikovalo časnicu apostolskog protonara ad instar participantum. Bio je prisjećnik i izvještitej nadbiskupskog konsistorija i Ženitbenog suda, a sada obnaša službu katedralnog župnika i proarhidjakona katedrale g. distrikta. Od 20. srpnja 1914 generalni je provikarom zagrebačkoga nadbiskupa.

Poziv na uplatu udjela za aprovizaciju.

Podpisano poglavarsivo poziv je svu gospodu, sl. novčane zavode i društva koji su osigurali doprinos pomoćnih djelova za provedenje aprovizacije u Samoboru, da upisane iznose bezodvlačno uplate kod općinske blagajne.

Ukoliko ne bi tomu u najkraćem roku udovoljeno bilo biti će poglavarsvo tako slobodno, dotičnicima namiru o kuću u Svetku uplate prinosa.

Najskratnje je vreme da aprovizacija već jednou počne svoje djelovanje, jer se

danovnice opala baš upravo u našem mjestu Samoboru nešto najnužnijih životnih potrepština, a kako se vidi iz svagdanjih trgovackih izvještaja, nekoje vrste robe neće se vjerojatno za kratko vrijeme niti za gotov novac moći nabaviti.

Zato se ponovno molji da se time niti časa ne okleva, jer će nam i najmanje zavlačenje doneti većih oskudca i materijalnih neprijelika.

Samobor, 27. ožujka 1915.
Poglavarstvo kr pov. Trgovštka Samobor.

Načelnik: Buležnik:
I. Levičar. J. Čop.

Oslobadjanje naučnika za vrijeme rata.

Gledom na postupak kod izdavanja šegrtsko-školskih svjedočbi onim trgovackim i obrtnim naučnicima, koji od rujna 1914. nisu mogli polaziti šegrtsku školu, jer su te škole za vrijeme rata zatvorene, a kojima je međutim isteklo naukovno vrijeme, odnosno koje poslodavci zbog odlaska na dječatu vojnu službu žele i prije izmisljene naukovne vremena, oslobođiti, izdala je kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljska vlada, odjel za bogoslovje i nastavu nakon assulutanja mnijena trgovackih i obrtničkih komora okružnicom od 26. veljače 1915. br. 889/1915. ove odredbe:

Ravnateljstva šegrtskih škola imadu svim onim naučnicima, koji su polazili šegrtsku školu tečajem školske godine 1913/14 izdavati prema uspjehu posljednje klasifikacije svjedodžbe otpusnice s naročitim dodatkom, da od 1. rujna 1914. nisu mogli polaziti školu, jer je radi ratnog stanja bila obuka obustavljena.

Onim naučnicima, koji bi imali nadoknadići zanemarene sate, imadu ravnateljstva izdati svjedodžbe za toliko vremena kasnije koliko bi trebalo, da neispričane sate nadoknade, kad bi redovno mogli polaziti školu.

Naučnicima, za koje su sklopljeni naukovni ugovori za vrijeme, otkako traju ratne prilike, te koji šegrtsku školu uopće nisu mogli polaziti, pa po tome nisu mogli biti ocijenjeni, imadu ravnateljstva to uredno potvrditi, ako im naukovno vrijeme izmine, dok traju sadašnje vanredne prilike.

Na temelju takove potvrde moći će obrtna oblast oslobođiti naučnike, koji su inače zakonskim ustanovama i ostalim propisima udovoljni.

Novčani prilozi za Aprovizaciju trg. Samobora.

Kako je već pomalo u pitanju aprovizacije Samobora stvorio je trg. zastuparstvo zaključak, da općina prilozi 1000 K. a za ostatak nužne glavnice od 25.000 K. da se apeluje na rođodjubljivost općinata. Ti uđeli, s kojima će učestrovati pojedinci kod ove uredbe, ne će nositi komata već će se isplatiti u cijelosti nakon prestanka aprovizacije.

Upis tih djelova čin je dakle iskalanog patriotismu, kojim se koće da okititi našim općinama u ovo teško i skoro doba nabava najnužnijih živećih namirnica.

Upisali se u ova svrhu ova p. u gospoda:

Poglavarstvo trg. Samobora K. 1000

Samoborska štedionica

K. 1000

Pučka štedionica

K. 1000

Dr. Gjuro Horvat

K. 500

Dr. Breyer, odvjetnik

K. 500

Obrtničko-radničko društvo

„Napredak“

K. 500

Levičar Ivan

K. 300

Fresi Stjepan

K. 300

Hirši Rudolf

K. 300

Dobrovoljno vatrogassko društvo

K. 200

Levičar Barica

K. 200

Franceković Gjuro st.

K. 100

Bjelcan Josip

K. 100

Cesar Pavao

K. 100

Malza Mira

K. 100

Filipac Franjo

K. 100

Filipac Antun

K. 100

Tkalić Aleksi

K. 100

Budi Panika

K. 100

Prijatelj Franjo

K. 100

(Slijedi.)

Domaće vijesti.

Novi biskupi. Njegovo cesarsko i kraljevsko apostolsko Veličanstvo biografiralo je Previšnjim rješenjem od 23. prosinca 1914. kanonika prvočolnoga kapela zagrebačkoga dra. Dominika Prenula premišlio imenovati naslovni biskupi biogradskim i smederovačkim.

Sv. Stolica imenovala je uz prethodnu privolu Njegova ces. i kr. apostolskoga Veličanstva kanonika prvočolnoga kapela zagrebačkoga dra. Josipa Langa posvećenim biskupom s naslovom od Alabance, te njega kao što i naslovnog biskupa biogradskog i smederovačkog dra. Dominika Prenula priđijeli u svojstvu pomoćnih biskupa zagrebačkog nadbiskupu.

Mlodari za kip Majke Božje. Za kip Majke Božje, što će se posaviti pred župnu crkvu u Samoboru, darovali su dalje:

Prečasni gospodin Antun Starc, kanonik u Zagrebu, 100 Kruna.

Gospodin Franjo Reizer st. vlastelin 20 Kruna.

Plemenitim darovateljima zarazuje župni ured natoplju zahvalu.

Crkveni obredi u velikom tjednu u župnoj crkvi. Danas započinje veliki tjedan. Prije sv. mise u 10 sati bit će blagoslov graničica i opšod oko crkve. U sredini, četvrtak i petak posjeće podne u 5 sati bit će koncertacije. Na veliki četvrtak počinju obredi u 8 sati u jutro. Na veliki petak u sponcer muke župe počet će župbeni obredi u 8 sati ujutro. Po obituju posaviti će se grob župe, da se vjernici poštuju raspoređene leće. Na veliki subotu, početi su obredi dalji, počinje se u 1/2 7 satira.

Svečane procesije u spomen župe moraju biti u 8 sati popodne. Opšod će biti po crkvi.

Ljetne koncertacije. Ljetne će se opet izvoditi u župnoj crkvi koncertacije na velike prijede, četvrtak i petak. Seta će pjevati gđice Emica Anger, v. g. Milos Herce, vječernici iz Zagreba, v. g. dr. Nikola Kraljev i dr. Ivanec Adolf Blaga i Stjepan Stasic. Svaki dan pjevaju dve sastave po jednu faksiju, a zbor treće. Na koncu pjevati će se svaki put počasnički pesem „Milevnik“. Početak je koncertacija učink. god u 8 sati popodne.

Za aprovizaciju trg. Samobora. Za aprovizaciju trg. Samobora potreban je 25.000 K. u vrijeme. I za vrijeme obnovi: Obrtničko-radničko društvo učink. obnovi se učestvovali pojedinci kod ove uredbe, neće nositi komata već će se isplatiti u cijelosti nakon prestanka aprovizacije.

„Gospodine Hrvatske“. Imaju užitno obnovi obnovi od 1907. i 1912. godine medju kojima se učestvovali pobjednici Zajednica,

Malina dinopica

za mamešku.

Stoli kao izvrsno sredstvo za očišćenje mleka i odstranjenje usnečnosti. Radi se kod svih vrsti prehlada kao sredstvo za natiranje. Daje je za čišćenje zuba i isplatišvanje grla.

Cijena velikog boci K 120.

M. Klečić, ljekarnik u Samoboru.

Villa Vera 2-4 sobe u Samoboru Jurjevska ulica na krasnom položaju i značajnoj ljuje se. Upitati kod Pučke štedionice ili redarstvenog povjerenika.

Rendez-vous Samoboraca u Zagrebu.

Svratiště

„Bogačkom rogu“

Elegantna restoranacija. Izvrsna kuhinja, dobro vino i pivo. Preporučuje svoje cijenjene gostine.

F Horvat svratištär.

Skladište očala cvikera (i novih patent fnger-cvikera) zatim svake vrste stakla u svim brojevima i prema lječničkim odredbama.

Ivan Sudnik, urar samobor.

MILIJONI

spotrebjava za

Kaselj

promuklost, sluzavost, katar, grčeviti kašalj i hriňavac

Kaiser ovj Prsní Karamelly

za tri osmice

6050 svjeđodlbi od lijekova i privatnih potrošnjičkih signifičnih nizova.

Osmot 30 i 40 ml., sveličaj 60 ml.

Dobiva se kod
MIRKA KLEŠČICA
Skratnika u Samoboru.

Lijepi stan od 3-4 parketirane sobe te nuzgrednim prostorijama iznajmljuje se odmah jeftino.—Pobliže u tiskari Samoborskog lista.

Traži se pazikuća

bez djece koji će vježbiti u obradživanju vinograda. Stan dobije badava (sobu i kuhinju). Upitati u tiskari Samoborskog lista.

Sredstvo proti zatvorjenju, tustilu i ulozima

STERNOV

moravsko gorko vrelo, blago i sigurno djelujuće sredstvo, te prema ispredajućoj analizi najbolja gorka voda.

STERNO pošta Sokolice kod Brna

Uspješno se oglašuje u „Samoborskem listu“

Pomoćna kuća i tvornica ručija S. BERGERI nasljednici

Jelačićev trg br. 2. ZAGREB Jelačićev trg br. 2.

Fine vunene i svilene tkanine.

Voltko oblačilo fine svile, kostele tkanina po najnovijem stilu, engleskih tkanina za krevete, flanella za bluze i kuce haljine te ručni pedeset i barokni.

Uzorek kao i poslijeko preko K 20 — Šaljemo franko.

Muške i ženske rublje kao i posteljina.

Voltko oblačilo posušne i plavene robe, stolnog robila, servituta za kave, vošene garniture za krevete i pokrivale od flanella, engleske, arapske i tatarske za pokrivale.

4 filira

4 filira

Najbolji cigaretni papir sadržajnosti je

GOLUB

Jedini hrvatski proizvod.

Dobije se svuda. — Stoji samo 4 filira.

Prva hrv. tvornica cigaretog papira
u Zagrebu.

4 filira

4 filira

STAKLARA FRANZ, Zagreb, Jelačićev trg 7.

Trgovina na malo i na veliko. — Telefon br. 33-42.

Krasne moderne čaše. Elegante kristal garniture, majkoviji proizvod.

Prikledni darovi za svaku svečanost.

čaše i boce sa hrvatskim narodnim grbom i trobojkom. Majolika čaše u raznim stilima. Nippes figure iz gipsovitih tvornica. Električne i petrol. svjetiljke i lampice.

Specijalne okruglaste sa koštovaljicama. I vlasničke pokrovitice. Čaše i boce sa crnim dekorom u prozirnom crnom kvarcu.